

Tomáš Komárek, 14 let

Nyní už je příliš pozdě

Měli jste jako malý velké sny? To asi každý z nás, no ne? Snili jsme o tom, jak budeme šťastní a bohatí, ale k tomu všemu, a především k bohatství potřebujeme jednu jedinou věc – úspěch. O tom jsme ostatně snili taky – jak budeme úspěšní a dokážeme velké věci. Zní to hrozně naivně, já vím, ale pro ty, co měli k nějakému tomu úspěchu lehce nakročeno a pro ty, co měli opravdu velké sny to je...pořád stejně naivní, jen si to kvůli pár nicotným krůčkům v podobě několika málo úspěchů neuvědomovali. Spousta lidí se svým snům z dětství dnes směje, ale spousta jim skutečně věřila, a i po dospění se ony sny z části protkané naivitou stále snažila proměnit ve skutečnost...Opravdu o tom snili...Možná se zrovna vy v tomhle zrcadle nevidíte, ale možná že je to váš čistý odraz, a taky možná že už máte půlku, ne-li více svého života za sebou. Teď již víte, že to skutečně byl jen sen, byť jste se snažili sebevíc. Čas vás přemohl anebo jste jen zkrátka nebyli tak dobří, jak jste si mysleli či jak jste doufali a tvrdá realita je nyní neoblomným důkazem. Ale pořád to můžete svést na čas, nemám pravdu? Jenže teď už je to stejně jedno. Už je zkrátka příliš pozdě...

...

Susan si unaveně promnula oči. Nebyla však unavená z nedostatku spánku, nýbrž z duševního vyčerpání. Sbalila si tolik věcí, že její malý modrý kufr byl přeplněn takřka k prasknutí už teď, a to ještě neměla dobaleno. Asi po dvaceti minutách už ji zbývala jen poslední věc. Nacpala do kufru svůj notebook a pomodlila se, aby její cesta nepřišla vniveč a dokázala, v co doufala, že dokáže.

Po několika minutách usilovného stlačování věcí do kufru se jí jej podařilo konečně zavřít. Vysíleně usedla vedle kufru na postel a zabořila hlavu do dlaní a chvíli tak zůstala; zdrcená a ponořená do svých vlastních, šířajících myšlenek, jež ji jedna po druhé doslova ničily.

Po chvíli vzhlédla a pohledem spočinula sama na sobě v zrcadle, které viselo na stěně před ní. Je mi čtyřicet šest let a takhle vypadá můj život, jak já byla dřív naivní a hloupá, pomyslela si sklesle. Poté zavřela oči a snažila se pročistit si mysl. Odstranit z ní všechny nekonečně se valící myšlenky.

...

Paulův pohled se zastavil u staré fotografie. V koutcích očí se mu zaleskly slzy. Hleděl na ni se zlomeným srdcem a uvnitř něj se hromadil žal. Tělo se mu třásl a zároveň jím prostupovala neúprosná zima. Tahle zima však nepramenila z okolní teploty, nýbrž z Paula samotného a jeho ztrápené duše. Dlouho setrval pohledem na fotografii, jež jeho mysl vracela ve vzpomínkách ke šťastnějším dnům jeho života, než jsou ty dnešní.

Přemýšlel, že by ji z police odstranil, aby zabránil ustavičným přívalům smutku při každém pohledu na ni, ale pak si to rozmyslel. I přestože jsou, a ještě chvíli budou, pohledy na fotografii bolestivé, nechtěl zapomenout. A byť je mu fotografie bolestivou

připomínkou, zároveň věděl, že až se na ni za čas podívá, poté co bolest částečně přejde, usměje se. Nebude to úsměv čisté radosti, ale především čisté lásky a pochopitelně i s lehkým nádechem smutku.

Nakonec odpoutal svůj ztrápený pohled od fotografie a pokračoval v balení. Přemýšlel, co dál by si mohl do kufru sbalit. Hygienické potřeby měl všechny, svůj foťák pro případnou příležitost taktéž, protože fotografování měl v oblibě, oblečení, až na jeden kousek, taky, a nic víc vesměs nepotřeboval. Uchopil tedy do rukou poslední kus potřebného oblečení. Poskládal jej a opatrně a s ponurým pohledem vložil černé sako do svého malého, modrého kufru. O tři hodiny později už na autobusovou zastávku, ze které jej autobus odveze na letiště.

...

Susan dorazila na autobusovou zastávku, z níž ji autobus dopraví na letiště. Svůj modrý kufr podala řidiči, který jej dal spolu s ostatními kufry do spodního prostoru autobusu. U sebe si Susan ponechala jen batoh, ve kterém měla mobil a pár dalších věcí.

Nakonec dorazila na letiště, z pod autobusu si vzala svůj kufr, na letišti se odbavila, zkontrolovala podrobnosti svého letu, a vyrazila k bráně.

Jenže, když si chtěla vytáhnout z kufru letenky, zjistila, že tenhle kufr vůbec není její. Zděšeně hleděla na černé sako a ostatní věci, které nepatřily jí. Vzhledově však kufr vypadal naprosto stejně, a tak ji došlo, že jej musel někdo omylem zaměnit za ten její. Nejspíš se to stalo u autobusu, pomyslela si. Srdce ji začalo prudce tlouct a bilo tak nahlas, že jej snad museli slyšet i ostatní kolemjdoucí. Susan dočista zpanikařila a začala pobíhat po letišti a hledat někoho, kdo by měl stejně vypadající kufr, tedy ten její.

Celé tělo měla napjaté a zděšeně se třásla. Letadlo odlétá za necelých padesát minut a ona nemá svůj kufr a už vůbec ne svůj počítač, v němž měla pro tuto chvíli nepostradatelné věci. Uběhlo deset minut, pak dvacet a ona stále nemohla najít svůj kufr. Tělem se jí rozlévala panika a ani teď, po proběhnutí skoro celého letiště, jej stále nemohla najít. Po dalších zhruba deseti minutách začala být Susan dočista zoufalá a připadala si naprosto v koncích.

Jestliže jí letadlo uletí, uletí jí i dost možná poslední příležitost v životě něco dokázat a alespoň se pokusit zčásti naplnit její celoživotní sny. Do očí se jí draly slzy, srdce jí sevřela ledová ruka a celým tělem ji začínal prostupovat ten nejchladnější chlad a začal doslova svírat její vnitřnosti. Proč se vše musí pokazit ještě před tím, než dostanu šanci? Hlesla v duchu. Připadala si, jako by ji sám Bůh trestal, ale ona nevěděla proč.

Tělem se jí rozlévaly nejrůznější emoce - smutek ze skutečnosti, že její život bude pokračovat v té zdrcující a nekonečné přímce a jí se nikdy nepodaří vybočit lepším směrem, na dalším místě byl hněv směřující na neznámého, který měl její kufr. To on musel být strůjcem téhle nešťastné situace a dost možná i rozhodl o Susanině osudu. Předpokládala, že při vytahování kufrů z pod autobusu ji musel předběhnout a omylem vzít ten její.

Po dalších pěti minutách marného hledání svého kufru už to Susan naprosto vzdala a zdrceně usedla na jednu z mnoha židlí uprostřed letiště. Zabořila obličej do dlaní a pustila proud vzlyku ven. Po tváři se jí kutálely slzy a odkapávaly dolů na zem. Po chvíli se trochu uklidnila, tělo se jí přestalo třást a ona vzhlédla s bolestným výrazem v tváři. Nečině hleděla před sebe a snažila se smířit se skutečností, že její život už se zkrátka k lepšímu nezmění. Promarnila spoustu let a teď už je příliš pozdě. Byla to nekompromisní a skličující skutečnost.

Vtom, když takhle hleděla a hlavou se jí honily nelehké myšlenky, zahlédla, spíše postřehla před sebou muže s modrým a pravděpodobně i jejím kufrem. Její domněnka se potvrdila, skutečně jí ho omylem někdo vzal. Vstala, zaťala ruce v pěst a její emoce daly prostoupit na výsluní hněvu. Nezkrotnému a ničivému, který byl směřován jen a pouze na muže před ní.

Najednou si jí muž také povšimnul a jeho pohled padl na kufr u jejích nohou. Očividně si též už nějakou dobu uvědomoval, že nemá svůj kufr. Po chvíli vyšel vstříc Susan a stejně tak i ona jemu. Muži se v očích na první pohled značila omluva, protože si byl vědom, že celou tuhle situaci zapříčinil on. Zato v těch Susaniných plápolal děsivý plamen hněvu, kolem něhož kmitaly rudé blesky a jenž zastiňoval vše ostatní. Její žal se přetavil do vzteku a ona si jej potřebovala na někom vybit. Muž si toho všiml a zalekl se, v chůzi k ní však nepřestával.

Když se oba střetli, chvíli na sebe mlčky hleděli. Susan se semknutými rty a pohledem, jenž muže před sebou probodával tak, že kdyby jím uměla zabíjet, muž by byl na místě mrtvý. Ten měl ve tváři pro změnu omluvný a zarmoucený výraz.

„Poslyšte,“ začal nakonec jako první, ale vzápětí byl Susan umlčen.

„Děláte si ze mě sakra srandu, nebo co?! Já vás tady jak blbec hledám tak půl hodiny jenom proto, že mi vezmete můj kufr,“ křičela a muž před ní, který byl podstatně vyšší, se doslova scvrkl a kolemjdoucí, upoutaní Susaniným křikem, se zastavovali a udiveně hleděli na scénu před sebou.

„Nechápete, jak byl pro mě ten let sakra důležitý! Musela jsem ho stihnout, musela, ale kvůli vám asi těžko, že?!“ křičela plna zloby a odhodila mužův kufr, který doposud držela stranou, až se převrhl. Z jeho ruky pak vytrhla ten svůj a dál jej zasypávala všemožnými nadávkami. Muž jen trpce a beze slova hleděl do země.

„Sakra, ten let byl pro mě fakt důležitý!“ pokračovala v křiku a opakovala svá slova. „A to ani nemluvim o tom kolik mě to sakra stálo!“

A až asi po dvou minutách ustavičného nadávání a klení, kdy už nemohla popadnout dech, naposled mužovi nadala a s nasupeným výrazem odešla.

Zastavila se až před tabulí letů a když zjistila, že z tohoto letiště už dnes žádné letadlo do Los Angeles neletí, opět ji sjela slza po tváři, protože tušila, že když odletí zítra, bude už nejspíš pozdě. Ale přesto doufala v opak, a tak se na noc ubytovala v hotelu poblíž letiště.

...

Susan nečinně hleděla do černého stropu, zatímco seděla u malého stolku v rohu místnosti. Nacházela se v baru ve svém hotelu a před sebou na stolku měla položenou

sklenku rumu. Ve skutečnosti ji nechutnal, ale bylo opravdu snadné, a hlavně ulehčující, zahnat tíživé pocity a myšlenky sklenicemi alkoholu.

Zničeně si oddechla a dál hleděla do stropu. Znovu a znovu se v myšlenkách vracela k onomu incidentu s kufr. Vlastně to bylo úplně hloupé, jak se to mohlo stát, přemýšlela. Co kdyby ten chlap přišel k vyskládaným kufrům jen později než já, co kdyby si prostě jenom pamatoval, kam byl ten jeho odložen; nic z toho by se nestalo. Taková nešťastná náhoda, a přitom možná pro Susan i osudová. Ale co si to nalhávám. I kdybych stihla letadlo a dostala se na místo včas, beztak bych neuspěla, pousmála se v duchu zdrceně.

O chvíli později, když si chtěla dopřát další vydatný doušek, se zastavila pohledem na muže, sedícím u baru. Zahleděla se na něj, a i když k ní byl otočen zády, došlo jí, že to musí být onen muž, co jí omylem zaměnil kufr za ten svůj. Jeho tvář měla doslova vyrytou před očima, tvář muže, který za všechno mohl, tvář viníka. Ale čím déle ji měla před očima, tím více si uvědomila, že svou reakci vůči němu patřičně přehnal. Až teď, jak jí jeho tvář nadále poletovala před očima, v něm rozeznala mužův omluvný a ztrápený výraz, přičemž s jeho posledním pocitem vlastně soucítila. Soucítila s kýmkoli, kdo od života v poslední době dostával pěkně zabrat, protože ona sama schytávala jednu facku za druhou a ono postupné uvědomění plnou šíří, že tohle opravdu není život, jaký by chtěla žít, bylo nesmírně bolestivé. Teď jí bylo muže, sedícího u baru, líto. Pravděpodobně utápěl bolest v alkoholu stejně jako ona, která mu dnešek svými nadávkami a svým rozhořčením zajisté zas o kus zhoršila.

S každou další vteřinou, v níž hleděla na muže, jak zničeně sedí u baru s rukou opřenou o čelo, pije jednu sklenku za druhou a s uvědoměním, že též určitě svůj let nestihl, byla Susan na sebe ještě víc naštvaná a nejlépe by si přála svá slova a hněvivé emoce vzít zpět. Ale takhle to v životě chodilo. Jen málokdy vnímáme svá slova či rozhodnutí ve správnou chvíli. Trvá to dny, měsíce a možná i roky, než si plnohodnotně uvědomíme jejich dopad. A mnohdy bývá k vytoužené nápravě již bohužel pozdě.

Ale to nebyl tenhle případ a náprava byla takřka přímo na dosah ruky. A tak Susan vstala a usedla u baru vedle muže. Ten na ni překvapeně a zároveň polekaně pohlédl. Susan se omluvně pousmála.

„Promiňte,“ řekla takřka neslyšně, protože ji hlas zradil.

„Ne, já se omlouvám. Kdybych vám nevzal váš kufr, určitě byste svůj let stihla, mrzí mě to.“

„Vy jste ten svůj také nestihl, že?“

Muž přikývl. Pak mávl na barmana, aby jim oběma donesl další pití. „Jak se vůbec jmenujete?“ zeptal se po chvíli ticha mezi nimi.

„Susan,“ odpověděla. „A vy?“

„Paul,“ řekl a uchopil znovu naplněnou sklenici.

„Kam jsi vůbec letěl?“

„Do Los Angeles. Ty taky?“

„Já taky,“ přitakala.

„Co že tu vlastně jsi?“ chtěl vědět Paul a rukou obsáhl celý bar.

„Je snazší usínat opilá, a tudíž i bezstarostná, než s hlavou plnou tisíce tíživých myšlenek.“

„Souhlasím,“ přikývl posmutněle a vyprázdnil svou sklenici. Chvilí si s ní pohrával v ruce a různě ji otáčel. Mezi oběma se tak opět rozhostilo ticho.

Nakonec to byla Susan, kdo je prolomil: „Proč jsi tam vůbec letěl? Kvůli práci?“

Paul chvíli neodpovídal a dál si jen točil v ruce se sklenicí. „Ne,“ řekl vyhýbavě, „a ty?“

„Já letěla za prací. Bohužel už to asi nestihnu.“

„Opravdu mě to moc mrzí, já -“

„Ne, nech to být už se k tomu nebudeme vracet, neměla jsem to znovu vytahovat, promiň.“

„A co to vlastně děláš za práci?“

„Nic,“ odpověděla s těžkým srdcem.

Paula ta odpověď na chvíli zaskočila. „Takže jsi letěla, aby sis našla práci?“

„Jo. V počítači mám náký návrhy šatů a v Los Angeles každoročně pořádají soutěž o pár nejlepších návrhů, které pak vyrobí. Možná můžu působit hodně naivně možná že i jsem, ale před půlrokem mě vyhodili, asi spolu s dalšíma dvěma lidmi z práce, kterou jsem dělala dvacet let a já si pořád nemohu najít novou. V městě, kde žiju, je těžké, aby si někdo, komu už pomale táhne na padesát, našel práci, když předtím dvacet let dělal to samý. A své poslední naděje jsem vložila do toho letu,“ povzdechla si.

Paul posmutně přikývl a pozvedl sklenku. „Na lepší budoucnost,“ pronesl.

Susan též pozvedla sklenku, usmála se a oba se napili.

„Proč jsi teda vlastně letěl ty do Los Angeles?“

„Nechci o tom moc mluvit,“ vyhnul se otázce. „Ale věř, že se v poslední době taky nemám zrovna nejlíp.“

Oba se opět odmlčeli, až Paul nakonec vstal a řekl, že už nejspíš půjde.

„Nemohla bych jít ještě na chvíli s tebou? Jen si dál povídat,“ navrhla Susan.

Paul na ni pohlédl a zarazil se, ale když pohlédl do Susaniných černých očí, spatřil v nich cosi, co už dlouho nezahlédl. Upřímný lidský soucit a zároveň jisté porozumění. Susan možná nevěděla, co přesně jej v životě trápí, ale už jen skutečnost, že ona se též nemá nejlíp, vedla až k záračnému porozumění a Paulovi došlo, že by si rád skutečně popovídal s někým stejně ztrápeným jako je on sám. Dost možná by se i rád někomu svěřil. Oba chápali a soucítili jeden s druhým a mezi oběma se tak vytvářela dokonalá a neobvyklá chemie.

„Pojď,“ řekl Paul po chvíli a oba společně odešli. Prošli spleťmi chodbami hotelu, až dorazili ke dveřím od Paulova pokoje a vstoupili dovnitř. Pokoj byl naprosto totožný jako ten Susanin. Po pravé straně u vchodu byly dveře do malé koupelny a jinak jen jedna velká místnost s dvojlůžkovou postelí. Po straně se pak ještě nacházelo zelené křeslo a vedle něj jedno jediné okno, za nímž už stejně byla tma.

Oba se zastavili a lehce znervózněli. Došli sem, jak zamýšleli, ale co teď. Cítili se opravdu zvláště, spíše divně. Ani jeden k tomu druhému žádnou náklonnost necítil, ale situace, ve které se nacházeli, působila značně jinak. Nakonec se Susan jako první pohnula a zamířila ke křeslu, do kterého následně usedla. Paul si tedy sedl na okraj postele. Zprvu jen oba mlčeli, vyhýbali se vzájemnému pohledu a cítili se možná až nepříjemně.

O zhruba půl hodiny později se však situace značně změnila. První nervozita a nepříjemnost pominula a oba si už normálně povídali. I jejich polohy se změnili. Oba vedle sebe seděli zády opření o zeď na posteli, se sklenicemi plnými vína, jež si objednali. Vzájemně se mnohem víc poznali, Susan zjistila o Paulovi hodně věcí, ale po vystřízlivění ji v hlavě utkvělo jen to, že pracuje jako údržbář a rád fotografuje. Paul se zase dozvěděl, že se Susan zhruba před půl rokem rozvedla a že se živila zařizováním bytů, a to bylo víceméně všechno, protože Susan toho o sobě více neřekla. Jinak se ale bavili takřka o všem, co jim padlo na jazyk a působili tak jako staří přátelé, kteří se jen dlouho dobu neviděli.

Bylo to vlastně až paradoxní, že se po prvním, a ne moc zrovna vydařeném setkání, skutečně stali přáteli. Zároveň byli oba rádi, že si takhle můžou s někým novým popovídat, seznamovat se s ním, což je vždy zajímavé, společně se zasmát spoustě věcí, uvolnit se a vytěsnit z hlavy nepříjemné myšlenky, které je po celý den pronásledovaly a sužovaly. Ovšem jim, a právě jejich všeobecným bolestem v životě, se v konverzaci vyhýbali. Poté, co se oba dosmáli při vzpomínání na dětství, jenž se prostřednictvím jejich oblíbených hraček, i za okolnosti rozdílnosti jejich pohlaví, neslo v podobném duchu, se mezi nimi rozhostilo až tíživé ticho a oba jaksi zvažněli.

Sklenice už měli prázdné a láhev taktéž. Ani jeden z nich se však neměl ke slovu a oba si uvědomovali, že jejich tíživé myšlenky nevymizely, jen byly na onu půl hodinku upozaděny, a teď jen zpátky vypluly na povrch. Susan ale vrtalo hlavou, s jakými problémy se momentálně potýká v životě Paul a ostatně to byl i pravý důvod, proč si s ním chtěla dále povídat a snad mu dopřát alespoň malou mentální pomoc, kterou i na druhou stranu myslela jako omluvu za její dnešní chování na letišti. Nevěděla však, jak by měla začít a než stačila něco vymyslet, Paul prolomil ticho a přerušil tok jejích myšlenek.

„Nechceš mi ukázat nějaké ty návrhy tvých šatů?“ zeptal se.

„Mám je v počítači a ten mám u sebe v pokoji a ten je zas až na druhé straně hotelu, ale věř, že vlastně ani nijak zvlášť pěkné nejsou. Nechápu, co jsem si myslela... možná se zítra vrátím domů.“

Paul na to nic neřekl.

„A proč jsi vlastně letěl ty do Los Angeles? Ani jsi mi to neřekl.“

V tu chvíli mezi nimi atmosféra skutečně zhoustla a Susan se zalekla, protože tušila, že zamířila špatným směrem a dost možná i nechtěně nakousla téma, ke kterému se původně chtěla dostat.

„Na pohřeb,“ odpověděl po chvíli s těžkým srdcem. Susan překvapeně ztuhla a v hlavě se ji vybavilo ono černé sako, jenž bylo v Paulově kufru a teď už chápala, proč tam bylo...

„Koho pohřeb?“ zeptala se opatrně.

„Mého syna.“

„Proboha, promiň, já, já nevěděla, že -“

„Já vím, v pořádku.“

„Co se mu stalo?“ zeptala se po chvíli.

„Já nevím,“ hlesl zdrceně.

„Cože?“ nechápala Susan.

„Jenom mi do schránky přišel dopis, v němž mi jeho rodina, nebo kdo, oznámil jeho úmrtí.“

„Jak to, že o tom nic nevíš, jak to že...?“ ptala se dál opilá a zároveň překvapená Susan, až si ani neuvědomovala nevhodnost jejích neustálých otázek.

„Nemluvil jsem s ním devět let.“

„Cože?“ vyhrkla nevěřícně.

Paul těžce vydechl a ve své opilosti začal vyprávět: „Víš, když mu bylo dvanáct let, má žena, tedy jeho máma, spáchala sebevraždu,“ odmlčel se po přívalu nelehkých vzpomínek a oči se mu zalily slzami. „Byla zkrátka hodně nemocná,“ předešel další Susanině otázce. „Každopádně od té doby jsme si přestali rozumět. Čím víc dospíval, tím víc jsme se od sebe vzájemně oddalovali a neshodovali jsme se na různých názorech a já... já byl pro něj zkrátka špatným otcem,“ slza stekla po tváři, „sice jsem pil jenom po Oliviiině smrti a pak přestal, ale i tak jsem se nechoval vůbec hezky. Kéž by se alespoň nějaká vyřčená slova dala vzít zpět,“ povzdechl si. „No a pak mi jednoho dne, když už mu bylo dvacet tři,“ pokračoval, „přišel zaklepat na dveře a říct, že zítra odlétá do Ameriky a že tam chce žít.“

„Já... mu řekl něco moc hrozného a rozhněval se na něj i kvůli jiným věcem. Pořád si pamatuji jeho smutný a zároveň i lehce opovržlivý pohled. Nic mi neřekl, jen odešel,“ slza sklouzla dolů z tváře. „A teď je pryč a já se mu nikdy ani neomluvil... za to všechno.“

„Jak to?“

„No... mnohokrát jsem mu chtěl zavolat a asi po půl roce, což už je i tak hodně dlouhá doba, já vím, jsem konečně uchopil telefon, ale nikdy jsem mu nezavolaal, nikdy jsem s ním od té doby nepromluvil.“

„Proč?“

„Já... já nevím asi jsem se vždycky bál a ani nevěděl, co mu říct, ano samozřejmě se omluvit, ale chápeš... A jak ubíhal čas, zkrátka jsem se už neodvážil ani ten telefon vzít do rukou. Z půl roku se stal rok, z roku dva, ze dvou pět a teď už je to devět let a já ve schránce najdu ten...“ nedořekl větu, protože jej hlas zradil a on znovu v srdci pocítil ten známý a mrazivý chlad.

Susan se mu soucitně opřela o rameno a konejšivě jej chytla za ruku.

„Víš, to byl velice chytrý kluk,“ pokračoval roztřeseným hlasem. „Vystudoval univerzitu, jazyky a já mu byl vždycky špatným otcem. Možná toho za těch devět let hodně dokázal, možná jsem už i dědeček, ale já nikdy -“ rozvzlykal se.

Susan bylo Paula opravdu líto a oproti němu byly její problémy takřka nicotné. Věděla, že tahle bolest byla opravdu nemalá a ponese si ji s sebou až do konce svého života. Soucítila s ním a Paula její konejšivý soucit a plnohodnotné porozumění zahrály u srdce. Skutečně mu teď bylo líp. Jednak proto, že se někomu dokázal svěřit a zároveň proto, že mu Susan pomohla už jen tím, že jeho bolest pomyslně sdílela s ním. Chlad v jeho srdci alespoň pro zbytek dne vystřídalo úžasné a hřejivé teplo, jenž mu doslova zahrálo duši a on se po dlouhé době cítil skutečně lépe, i když jeho trápení samozřejmě nikam nevymizelo... jen se upozadilo.

„Nechci říkat něco jako - to bude dobré nebo jiné otřelé fráze,“ začala Susan netradičně, „ale řeknu, že se o tu bolest nesmíš okrádat, musíš ji přestát a ona časem poleví.“

Paula její slova opravdu zasáhla. „To jsi vymyslela?“ zeptal se udiveně.

„Ne,“ pousmála se. „Ale jsou dobrá, že?“

Paul se usmál a přikývl. „Ty si budu pamatovat,“ řekl a skutečně si je nadosmrti pamatoval.

„Ale já osobně se nimi snažím řídit už dlouho a upřímně, moc nefungují.“

„Jak to?“

„No,“ začala pro změnu ona, „je mi čtyřicet šest let a pořád jsem na stejném mrtvém bodě jako před dvaceti lety. Nikam jsem se neposunula. Dřív jsme si myslela, že v téhle době už budu mít rodinu - překrásné děti, milujícího manžela, dobrou práci, krásný dům a snad i celkově šťastný život. Postupem let se ta bublina plná snů, trhala a trhala, až mi došlo, že už je skutečně moc pozdě a ona praskla. Sny se rozplynuly jako po probuzení a já se skutečně probudila a došlo mi, že jsem jen opět snila ten stejný sen o šťastném životě.“

Jenže tohle nebyl ten můj pravý sen, po kterém jsem odjakživa toužila. Jako malá jsem měla velké sny a no...poněkud přehnanou sebejistotu o tom, jak v životě něco dokážu.

Už asi od deseti let jsem věděla, že chci navrhovat šaty, být součástí módy, chápeš. V hlavě jsem si říkala, že je to skutečně jen pouhý sen, který se nikdy nepromění ve skutečnost. Lidem jsem se o tom nikdy nesvěřila, ani svým blízkým. Jakože když se zeptali, čím chceš být, co chceš dělat odpověděla jsem, že nevím, protože to bylo snazší, než se svěřovat se svými hloupoučkými a naivními sny. Ale zároveň jsem tak strašně doufala až jsem si možná příliš začala věřit.“

„A teď je - jak už jsem říkala - je mi čtyřicet šest let a já prostě...Víš asi před pěti šesti lety jsem v televizi viděla nákej film, ve kterém si hlavní hrdina nebo kdo procházel krizí středního věku. V té době jsem si říkala, že jsem vlastně stejně stará jako on, ale zatím jsem v pohodě, a dokonce jsem se tomu i smála, ale teď...teď mi to vtipný nepřijde, protože jsem to konečně pochopila. A bolí to. Člověk pořád doufá, pořád sní, jak dokáže velké věci, bude alespoň po téhle stránce šťastný. Zkrátka uspěje v něčem, co celý život miluje a co jej od mala naplňovalo, jenže pak si uvědomí, jak dětinský sen to byl. V podstatě jsme všichni jen dospělé děti - pořád stejně naivní, stejně hloupoučké.“

Skutečně jsem si přála v životě uspět v navrhování šatů, byl to můj životní sen. Jenže teď už mám polovinu a možná i víc svých dnů pryč a já je promamila... Zkrátka jen chci, aby můj život něco naplňovalo a nebyl jen prázdnou skořápkou mého každodenního trápení. No a teď ten rozvod a ta práce a já jsem prostě na dně víc než kdy dřív. A pro mé sny je nyní už příliš pozdě,“ dopověděla a slza ji stekla po tváři.

Paul položil hlavu na tu její, nic však neříkal, slov nebylo třeba. Každému z nich stačila utěšující přítomnost toho druhého a jeho vnitřní pochopení a soucit. Oběma bylo najednou lépe a jejich ztrápená a zmrzlá srdce po dlouhé době konečně roztála a zalily je hřejivé paprsky, které tak dlouho potřebovaly a které tak dlouho přes chladivé a zastiňující mraky nevysvitly.

A tak tam spolu oba mlčky seděli, životem ztrápené bytosti, avšak vzájemně si už jen svou přítomností, a především pochopením, nesmírně pomáhali. A i když se to může zdát jako málo, prosté pochopení může občas vydat za tisíce slov a pomoci víc, než by kdo čekal.

A i když se po odchodu z letadla, kterým skutečně oba příští den odlétli, už nikdy nespátřili, vzájemně si jeden druhého navždy pamatovali a tohle netradiční setkání je do konce života formovalo mnohem víc, než by sami zprvu čekali.